

Rutinansvarig	Utfärdad av	Berörda verksamheter	Version
Omsorgsnämnden	Lenka Jandova	Sektor Omsorg	240401
Filnamn	Hantering av utgången rutin		
Avgifter Omsorg Anvisningar	Sparas i 10 år		

Avgifter vård och omsorg samt LSS-verksamhet i Kävlinge kommun

Anvisningar

Innehåll

DEL 1 - VÅRD OCH OMSORG	4
1. INLEDNING.....	4
Förkortningar som används i anvisningarna	4
1.1 Inledning.....	4
1.2 Justering av avgifter.....	4
1.3 Bestämmelser om avgifter i lagtext	4
1.4 Taxemodell.....	5
2. HÖGKOSTNADSSKYDD/MAXTAXA	6
3. AVGIFTSUTRYMME	7
4. FÖRBEHÅLLSBELOPP OCH MINIMIBELOPP	7
4.1. Regelmässiga justeringar av minimibeloppet.....	8
4.1.1 Höjning av minimibeloppet vid måltidsavgift	8
4.1.2 Höjning av minimibeloppet för personer yngre än 65 år	8
4.1.3 Sänkning av minimibeloppet pga möbler och utrustning i särskilt boende	9
5. AVGIFTSUNDERLAG.....	9
5.1 Ensamboende/sammanboende/makar	9
5.2 Inkomster	10
6. AVGIFTER.....	11
6.1 Avgifter ordinärt boende.....	11
6.1.1 Omvårdnadsinsatser	11
6.1.2 Serviceinsatser	12
6.1.3 Trygghetstelefon.....	12
6.1.4 Dagverksamhet.....	12
6.1.5 Tillfällig vistelse (insatser under utredning, korttidsboende och växelvård)	12
6.1.6 Avlösning	13
6.1.7 Kontaktperson	14
6.2 Avgifter särskilt boende.....	14
6.2.1 Särskilt boende	14
6.2.2 Biståndsbedömt trygghetsboende (tidigare kallat servicelägenhet)	15
6.3 Avgifter för hälso- och sjukvård.....	15
6.3.1 Avgifter för hälso- och sjukvård.....	15
6.3.2 Hälso- och sjukvård för personer med bistånd enligt LSS	16
6.3.3 Hälso- och sjukvård för personer inom socialpsykiatri.....	16
6.3.4 Hjälpmedel	16
6.4 Avgifter för måltider	17
6.4.1 Måltidsavgifter inom ordinärt och särskilt boende.....	17
6.4.2 Näringsdrycker och sondmat	17
6.4.3 Måltider inom LSS	17

7. DEBITERING	17
7.1 Debitering.....	17
7.2 Ansvarsfördelningen mellan kommuner i fråga om stöd och hjälp	18
7.2.1 Kommuninvånare som tillfälligt vistas i annan kommun och har behov av stöd och hjälp	18
7.2.2 Besökare från andra kommuner som har behov av stöd och hjälp	19
8. FRÅNVARO OCH REDUCERING AV AVGIFT	19
8.1 Frånvaroavdrag.....	19
8.1.1 Vid omvårdnadsavgift	19
8.1.2 Vid separat hemtjänstavgift, avgift för servicetjänster och/eller hemsjukvårdsavgift	20
8.1.3 Trygghetstelefon.....	20
8.1.4 Dödsfall.....	20
8.1.5 Fullkostabonnemang.....	20
9. BOENDEKOSTNAD OCH DUBBEL BOSÄTTNING.....	21
9.1 Boendekostnad för beräkning av avgiftsutrymme	21
9.2 Jämkning (justering av minimibelopp) vid dubbla hyror	22
10. HÄMTNING OCH BERÄKNING AV INKOMSTER.....	22
11. DEN ENSKILDES SKYLDIGHETER OCH KOMMUNENS KONTROLL.....	22
12. ÖVERKLAGAN AV BESLUT.....	23
DEL 2 - STÖD TILL FUNKTIONSHINDRADE	23
13. LSS.....	23
13.1 Rätten att ta ut avgifter.....	23
13.2 Bostad med särskild service för barn och ungdomar, familjehem, 0-18 år	24
13.3 Bostad med särskild service för ungdomar	24
13.4 Bostad med särskild service för vuxna.....	25
13.5 Förbrukningsartiklar	25
13.6 Måltider	25
13.7 Korttidsvistelse	25
13.8 Insatser enligt Socialtjänstlagen	26
13.9 Hälso- och sjukvård.....	26
13.10 Aktiviteter	26
13.11 Resor.....	26

DEL 1 - VÅRD OCH OMSORG

1. INLEDNING

Förkortningar som används i anvisningarna

KF	Kommunfullmäktige
KL	Kommunallag (2017:725)
ON	Omsorgsnämnden
AFL	Lag (1962:381) om allmän försäkring
HSL	Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)
IL	Inkomstskattelagen (1999:1229)
LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade Förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade
SFB	Socialförsäkringsbalk (SFS 2010:110)
SoL	Socialtjänstlag (2001:453) Lag (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer med flera

1.1 Inledning

Det är kommunfullmäktige som beslutar om vilket avgiftssystem som ska gälla för vård och omsorg samt LSS-verksamhet i Kävlinge (KF §12/2021).

1.2 Justering av avgifter

Omsorgsnämnden är bemyndigade av kommunfullmäktige att justera belopp och avgifter i avgiftssystemet, enligt följande principer:

- Avgifterna justeras årligen 1 januari enligt Socialtjänstlagens 8 kap. 3-9 §§ med nya belopp utifrån förändringar i det nationella regelverket
- Avgiftstak (maxtaxa): detta belopp är knutet till prisbasbeloppet. Det räknas om årligen. Avgiftstaket anger vad den enskilde betalar för sina insatser, exklusive matkostnader och hyra/kostnad för vård- och omsorgsboende. Avgifterna inom Vård och Omsorg och LSS-verksamhet i Kävlinge är angivna med procentsatser av maxtaxan
- Förbehållsbelopp och minimibelopp: dessa belopp är knutna till prisbasbeloppet. De räknas om årligen. Förbehållsbeloppet innebär att avgifterna inte uppgår till ett större belopp än att den enskilde förbehålls tillräckliga medel för personliga behov och andra normala levnadskostnader.

Gällande måltidsavgifter och priser i öppen restaurangverksamhet beslutar Omsorgsnämnden årligen om eventuella prisjusteringar grundat på omvärldsfaktorer såsom löner och livsmedelspriser.

1.3 Bestämmelser om avgifter i lagtext

Bestämmelser om avgifter finns i Socialtjänstlagen kapitel 8. Här finns ett högkostnadsskydd (maxtaxa) i form av en högsta avgift för insatser inom ramen för hemtjänst i ordinärt boende och särskilt boende och dagverksamhet samt högkostnadsskydd för bostad i särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen. Vidare finns bestämmelser om beräkning av den enskildes avgiftsunderlag samt regler för att den enskilde ska förbehållas tillräckliga medel av sin nettoinkomst för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp). Vid beräkning av avgiftsutrymmet kan individuell hänsyn tas.

För att kunna fastställa rätt avgift görs en avgiftsberäkning som grundar sig på den enskildes aktuella nettoinkomst.

I 16 kap 3§ SoL finns bestämmelser som gäller den enskildes rätt att överklaga omsorgsnämndens beslut om avgifter.

Insatser enligt LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) är i princip avgiftsfria. Enda undantagen läggs fast i 18–20§§ LSS och i 5–6 §§ förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Undantagen i LSS är:

I anslutning till en insats får skäligen avgifter tas ut för bostad, kost, fritidsaktiviteter samt kulturella aktiviteter. Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader och kommunen ska se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov. För personer med LSS-insatser tas ut avgift för insatser enligt HSL.

Enligt självkostnadsprincipen (KL 2 kap, 6§) får inte kommunens avgifter överstiga självkostnad. Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet.

1.4 Taxemodell

Avgifter inom maxtaxan är angivna som procent av maxtaxan. Dessa justeras årligen i enlighet med förändring av maxtaxan. Samtliga belopp ska avrundas uppåt till helt kronor.

Hemtjänst

Avgifter för hemtjänst (omvårdnad och servicetjänster) i ordinärt boende (även trygghetsboende) debiteras per minimum halv timme, som avrundas både neråt och uppåt. Debitering av omvårdnadsinsatser sker utifrån principen om verkställd tid. Debitering av servicetjänster sker utifrån principen om utförd tid.

Trygghetstelefon debiteras per månad.

Korttidsboende och växelvård debiteras med avgift per dygn motsvarande maxtaxan/30.

Biståndsbeslutad dagverksamhet debiteras med avgift per dag motsvarande maxtaxan/30.

Hälso- och sjukvård

Avgift för hälso- och sjukvård av legitimerad personal debiteras med en avgift per besök. För utfört hälso- och sjukvårdsuppdrag av legitimerad personal debiteras maximalt fyra besök per månad.

Abonnemangsavgift för hjälpmedel debiteras per månad. Hämtningsavgift för hjälpmedel debiteras med en kostnad per tillfälle. Hjälpmedelspaket (höft, knä och rygg) debiteras per månad.

Särskilt boende

I särskilt boende debiteras per månad "omvårdnadsavgift" motsvarande maxtaxan samt fullkostabonnemang som inte ingår i maxtaxan.

Biståndsbedömt trygghetsboende

Trygghetsboende debiteras i fråga om omvårdnad och servicetjänster som hemtjänst ordinärt boende. Beslutet är Särskilt boende.

Insatser som är avgiftsfria:

Hälso- och sjukvård

- Besök av legitimerad personal, där de följer med omvårdnadspersonal enbart i syftet att handleda

- Besök av legitimerad personal, där syftet endast är att utfärda underlag till ansökan om bostadsbidrag
- Besök av legitimerad personal, med syfte uppsökande verksamhet
- Besök av legitimerad personal i samband med samordnad individuell plan (SIP).

Omvårdnad

- Kontaktperson SoL, upp till 10 timmar/månad, därefter omvårdnadsavgift/timme
- Avlösning SoL (anhörigvårdare i ordinärt boende), upp till 10 timmar/månad, därefter omvårdnadsavgift/timme.

Socialpsykiatri

- Samtliga insatser inom socialpsykiatri är avgiftsfria, förutom hyra eller boendeavgift, kostnad för mat samt kostnad för resor i samband med beslutade insatser. Om personer som har insatser från socialpsykiatrin även har insatser med hemtjänst och/eller insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen, är även dessa insatser avgiftsfria.

LSS

- Insatser enligt LSS är i princip avgiftsfria (med vissa undantag, se kapitel 1.3 och kapitel 13).
I Kävlinge är även hjälpmedel avgiftsfria för personer med pågående LSS-insats.

2. HÖGKOSTNADSSKYDD/MAXTAXA

I SoL 8 kap 5§ anges ett högkostnadsskydd i form av en högsta avgift för insatser inom ordinärt och särskilt boende, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård. Avgiften får per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 procent av prisbasbeloppet. Det utgör kommunens avgiftstak (maxtaxa). Taket förändras årligen med prisbasbeloppets förändring.

I Kävlinge kommun:

Ingår i maxtaxan

- Samtliga biståndsbedömda insatser samt HSL-insatser.

Ingår ej i maxtaxan

Ingen av dessa insatser är biståndsbedömda, och ingår ej i maxtaxan:

- Trygghetsplats
- Måltidsavgifter
- Hyran i särskilt boende och hyran i biståndsbedömt trygghetsboende (tidigare kallat servicelägenhet)
- Hjälpmedel; knä- och höftpaket
- Hämtning av hjälpmedel.

Avgiftstaket (maxtaxan) gäller varje brukare för sig, även för makar och sammanboende oavsett om båda eller en av parterna har en biståndsbedömd insats.

3. AVGIFTSUTRYMME

Avgiftsutrymmet är den enskildes betalningsförmåga. Avgiftsutrymmet kan maximalt uppgå till det lagstadgade avgiftstaket (maxtaxa, se kapitel 2). Avgiftsutrymmet kan fastställas till allt ifrån ett negativt avgiftsutrymme - upp till avgiftstaket, beroende på den enskildes ekonomiska förutsättningar.

För att fatta beslut om vilken avgift den enskilde ska betala räknar kommunens avgiftshandläggare ut den enskildes avgiftsutrymme.

Avgiftsutrymmet är den del av inkomsten som blir kvar när förbehållsbeloppet dragits av. Den enskildes inkomster omfattar nettoinkomst (bruttoinkomst minus skatt) och bostadstillägg/bostadsbidrag.

Avgiften kan aldrig bli högre än den enskildes avgiftsutrymme. Den som helt saknar avgiftsutrymme betalar ingen avgift.

- + Nettoinkomst
- + Bostadstillägg/bostadsbidrag
- Förbehållsbelopp (minimibelopp och boendekostnad)
- = Avgiftsutrymme.

4. FÖRBEHÅLLSBELOPP OCH MINIMIBELOPP

Med *förbehållsbelopp* menas det belopp som den enskilde ska ha rätt att behålla av sin inkomst (avgiftsunderlag), innan avgifter tas ut för insatser.

När avgifterna fastställs skall kommunen dessutom försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Reglerna för förbehållsbelopp och minimibelopp är reglerade i Socialtjänstlagens 8 kap, 6–8 §§.

- Förbehållsbelopp = minimibelopp + boendekostnad

Minimibeloppet ska täcka normalkostnader för följande: livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

Minimibeloppet i förbehållsbeloppet för aktuellt år ska vara lägst en tolftedel av 1,3546 gånger prisbeloppet per månad för ensamstående och särboende makar.

För sammanlevande makar och sambor och registrerade partners ska minimibeloppet vara lägst 1,1446 gånger prisbasbeloppet per månad.

Boendekostnad

Se kapitel 9, Boendekostnad och dubbel bosättning.

Minimibeloppet ska höjas och får minskas i vissa fall

Kommunen **ska höja** minimibeloppet i skälig omfattning (SoL 8 kap, 8§, 1 st): om den enskilde på grund av särskilda omständigheter varaktigt har behov av ett inte oväsentligt högre belopp än minimibeloppet. Förutsättningen är dock att kostnaderna är varaktiga, det vill säga regelbundet återkommande under större delen av ett år och att beloppet uppgår till minst 200 kronor per månad. Detta sker genom en "individuell prövning".

Begreppet "jämkning" som tidigare använts, är missvisande och ska inte användas. I stället används begreppet "justering av minimibelopp".

Exempel på särskilda omständigheter som bör berättiga till ett högre minimibelopp är:

- Fördyrad kost, till exempel på grund av att maten erhålls via hemtjänsten eller att personen är yngre och därför har en högre matkostnad.
- Kosttillägg pga sjukdom
- Kostnader för god man
- Kostnader för barn i familjen
- Äldre och funktionshindrade personers underhållskostnad för minderåriga barn.
- Fördyrad sjukvårdskostnad som inte omfattas av högkostnadsskyddet (Regionens)
- Yngre funktionshindrades (<65 år) eventuella behov av högre förbehållsbelopp
- Kostnader till följd av funktionshinder, rehabilitering/habilitering.

Om den enskilde redan har kompenserats för en viss merkostnad genom bidrag eller annan förmån, exempelvis handikappersättning, har den enskilde inte rätt till höjning av minimibeloppet av detta skäl. Den enskilde ska kunna styrka sina merkostnader.

Kommunen **får minska** minimibeloppet i skälig omfattning (SoL 8 kap, 8§, 2 st) om den enskilde inte har en kostnad för en sådan post som anges i minimibeloppet därför att

1. kostnaden ingår i avgiften för hemtjänst och dagverksamhet,
2. kostnaden ingår i avgiften eller hyran för bostad i särskilt boende, eller
3. posten tillhandahålls kostnadsfritt.

4.1. Regelmässiga justeringar av minimibeloppet

4.1.1 Höjning av minimibeloppet vid måltidsavgift

Gäller även Bostad med särskild service (LSS).

Höjning av minimibeloppet görs i enlighet med Konsumentverkets beräkningar av livsmedelskostnader. Höjning av minimibeloppet ska göras vid måltidsavgift i ordinärt boende och särskilt boende. Om kommunen tar ut en högre måltidsavgift än vad som täcks av livsmedelsposten i minimibeloppet så har den enskilde rätt till ett förhöjt minimibelopp med mellanskillnaden mellan dessa båda belopp.

I de fall Konsumentverket inte gör en beräkning för åldersgruppen 75 år och äldre används istället beräkningen för den underliggande åldersgruppen men med en minskning på 10% av Konsumentverkets beräkning för livsmedelskostnader.

Detta gäller för alla måltider som är avgiftsbelagda inom dagverksamhet och särskilt boende.

Med fullkostabonnemang i särskilt boende görs höjningen automatiskt. I ordinärt boende vid måltid på sektor Omsorgs restauranger (enskilt eller inom dagverksamhet) görs höjningen inte med automatik, utan om den enskilde meddelar att man ätit.

Storleken (i %) på höjningen räknas ut genom att från kommunens avgift för heldygnskost per månad (till exempel fullkostabonnemang) dra av livsmedelsposten (*återfinnes i Konsumentverkets referensvärden för levnadskostnader per månad*) i minimibeloppet, samt dividera detta belopp (mellanskillnaden) med kommunens avgift. I samband med årsändringar justeras storleken på tillägget. Detta tillägg (i%) kan tillämpas på samtliga måltidsavgifter och läggs in som debiteringsregel vid årsändringar.

4.1.2 Höjning av minimibeloppet för personer yngre än 65 år

Höjning av minimibeloppet med 10% ska göras för personer som är yngre än 65år.

Detta sker enligt förarbeten till Socialtjänstlagen.

4.1.3 Sänkning av minimibeloppet pga möbler och utrustning i särskilt boende

Gäller även Bostad med särskild service (LSS).

Minskning av minimibeloppet vid avgiftsberäkning för särskilt boende ska göras då kommunen utrustar de gemensamma utrymmena med möbler och husgeråd och tillhandahåller vårdstäng där det behövs. Kommunen bekostar även el i gemensamma utrymmen.

Om man bor i boende med privat utförare gäller samma förfarande avseende sänkning av minimibelopp.

Beloppet utgör 12,86 % av maxtaxan. Minskningen justeras årligen med maxtaxans förändring.

5. AVGIFTSUNDERLAG

Med avgiftsunderlag avses den inkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna, fördelad med lika belopp per månad (SoL 8kap, 4§).

5.1 Ensamboende/sammanboende/makar

Ensamboende

Den enskildes inkomst utgör avgiftsunderlag vid beräkning av avgiftsutrymme. Förbehållsbelopp som ensamboende. Sammanboende syskon eller sammanboende föräldrar och vuxna barn räknas som ensamboende.

Makar som sammanbor

Bådas inkomster läggs samman. Den delas sedan mellan makarna och respektive hälft utgör var och ens avgiftsunderlag vid beräkning av avgiftsutrymme. Förbehållsbelopp som sammanboende.

Makar som bor åtskilda pga. vårdbehov

Vid en makes boende och omvårdnad i särskilt boende eller annat alternativ läggs bådas inkomster samman, delas och respektive hälft utgör var och ens avgiftsunderlag vid beräkning av avgiftsutrymme.

Bostadsbidrag/bostadstillägg är sammankopplat med boendekostnaden vilket gör att tillägget bedöms som en individuell inkomst.

Sammanboende

Var och ens inkomst utgör avgiftsunderlag vid beräkning av avgiftsutrymme. Förbehållsbelopp som sammanboende.

5.2 Inkomster

Inkomster att beakta vid avgiftsberäkning framgår av SoL kap 8, SFB (Socialförsäkringsbalken), Lag (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer med flera. samt IL (Inkomstskattelagen).

Som inkomst räknas

- garantipension
- alla andra former pensioner, livräntor mm
- inkomst av tjänst
- utländska inkomster (till exempel pensioner, invalidförmåner), ej skattepliktig inkomst
- överskott av näringsverksamhet
- sjukpenning/sjukersättning/aktivitetsersättning
- bostadstillägg till pensionärer (BTP), ej skattepliktig inkomst
- särskilt bostadstillägg till pensionärer (SBTP), ej skattepliktig inkomst
- bostadstillägg vid aktivitetsersättning, sjukersättning, ej skattepliktig inkomst
- bostadsbidrag till barnfamiljer och unga, ej skattepliktig inkomst
- A-kassa
- föräldrapenning
- inkomst vid uthyrning av bostad
- boendestödsdelen inom äldreförsörjningsstöd (RFV) Pension till äldre personer som inte har pensionsrätt i Sverige

Samtliga inkomstslag ovan är korrekt att använda enligt förarbeten, lag och praxis. Vilka inkomster som ska medräknas kan förändras över tid (till exempel kan praxis ändras och nya bidrag kan tillkomma). Från inkomsterna dras skatt och begravningsavgift.

Kommunen tar hänsyn till avgift till trossamfund, avseende dem som får sina medlemsavgifter via skattsedel. Den enskilde anger vilket trossamfund man är medlem i.

Skulder beaktas inte.

Som inkomst räknas inte

- överskott på kapital (får räknas enligt förarbete, lag och praxis, detta är det enda undantaget som Kävlings kommun gör)
- studiebidrag för gymnasiestudier
- stipendier till den del som överskrider 3000 kr/mån

- ersättning från avtalsgruppsjukförsäkring (AGS)
- förmögenhet
- studiemedel för studier på högskola, universitet eller yrkeshögskola (varken lånedelen eller bidragsdelen)
- barnbidrag
- traktamente och reseersättning (ej skattepliktig)
- försörjningsstöd
- assistansersättning
- etableringsersättning
- underhållsstöd
- underhållsbidrag
- merkostnadsersättning
- omvårdnadsbidrag

6. AVGIFTER

Kommunens **samtliga insatser inom socialpsykiatri är avgiftsfria** i Kävlings kommun, enligt beslut i kommunfullmäktige, förutom hyra eller boendeavgift, kostnad för mat och kostnader för resor i samband med beslutade insatser vilket brukaren själv betalar för. Om personer som har insatser från socialpsykiatri i kombination med hemtjänst även har insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen är även dessa insatser **avgiftsfria**.

Med biståndsbedömd insats enligt SoL 4 kap 1 § inom verksamhetsområdet som särskilt tillhör socialpsykiatri avses:

- Boendestöd
- Utflyttad strukturerad sysselsättning
- Boendestöd även till målgrupp HUA (Hjärnskada i vuxen ålder, lindrig Utvecklingsstörning samt Autismspektrumstörning)

6.1 Avgifter ordinärt boende

Undantag som ej är avgiftsbelagt:

- Om en person som inte har beslut om hemtjänstinsats behöver ett besök vid ett speciellt tillfälle (till exempel hjälp att handla mat vid hemkomst från sjukhus), tas ingen avgift ut, då kostnaden för debitering skulle överstiga intäkterna.

6.1.1 Omvårdnadsinsatser

Behov av omvårdnadsinsatser fastställs genom biståndsbeslut. Insatsen ingår i maxtaxan.

Avgiften för omvårdnadsinsatser i ordinärt boende är en timtaxa som motsvarar 12 procent av maxtaxan. Avgiften justeras årligen med utgångspunkt från förändringen av avgiftstaket (maxtaxan) enligt Socialtjänstlagen 8 kap. 5 §. Omvårdnadsinsatser i form av e-tillsyn och dubbelbemanning debiteras inte.

6.1.2 Serviceinsatser

Behov av serviceinsatser (städning och tvätt) fastställs genom biståndsbeslut. Insatsen ingår i maxtaxan.

Avgiften för serviceinsatser i ordinärt boende är en timtaxa som motsvarar 15 procent av maxtaxan. Avgiften justeras årligen med utgångspunkt från förändringen av avgiftstaket (maxtaxan) enligt Socialtjänstlagen 8 kap. 5 §.

6.1.3 Trygghetstelefon

Behov av trygghetstelefon (trygghetslarm) fastställs genom biståndsbeslut. Insatsen ingår i maxtaxan. Avgiften för trygghetstelefon i ordinärt boende uppgår till 10 procent av maxtaxan. Avgiften påverkas inte av antalet akutbesök som gjorts efter påkallad hjälp. Avgiften justeras årligen med utgångspunkt från förändringen av avgiftstaket (maxtaxan) enligt Socialtjänstlagen 8 kap. 5 §.

I avgiften för trygghetstelefon ingår installation, service, utryckningskostnader och batterier. Uppsåtlig skada på, eller förlust av larm bör ersättas av vårdtagaren.

Avgift debiteras per månad. till den dag larmet återlämnas till kommunen. Larmet ska efter avslut återlämnas till kommunen inom tre veckor. Avgiftsdebiteringen för trygghetstelefon avslutas vid datum för inflyttning på äldreboende. Detta kan innebära att ett dödsbo debiteras förseningsavgift, det vill säga kommunen får en fordran på dödsboet. Tidsram för återlämning skall anges när larmet installeras.

Ej återlämnad trygghetstelefon

Om trygghetstelefon trots påminnelser inte återlämnas faktureras brukare rest värde på trygghetstelefon eller avgift som uppgår till minst 20% av anskaffningsvärdet. Avgiften ingår ej i maxtaxan.

6.1.4 Dagverksamhet

Behov av dagverksamhet fastställs genom biståndsbeslut utifrån Socialtjänstlagen 4 kap 1 §.

Avgiften för dagverksamhet uppgår till en 30:e del av maxtaxan (maxtaxa/30 dagar). Avgiften justeras årligen med utgångspunkt från förändringen av avgiftstaket (maxtaxan).

Om den enskilde äter lunch på dagverksamheten enligt SoL beräknas kostnaden enligt kommunens beslutade taxesystem för måltider och ingår ej i maxtaxan. Eventuella resekostnader till och från dagverksamheten betalas av brukaren själv. I verksamheten kan förekomma aktiviteter till självkostnadspris.

6.1.5 Tillfällig vistelse (insatser under utredning, korttidsboende och växelvård)

Avgifter för Insatser under utredning

Behov av Insatser under utredning fastställs genom biståndsbeslut. Insatsen ingår i maxtaxan.

Avgiften för Insatser under utredning uppgår till 1/30 av maxtaxan (maxtaxa/30 dagar) och debiteras per dygn. Avgiften justeras årligen med utgångspunkt från förändringen av avgiftstaket (maxtaxan). Om insats utförs på korttidsboende debiteras måltider enligt kommunens beslutade taxesystem för måltider och ingår ej i maxtaxan.

Avgifter för Korttidsboende

Behov av korttidsvistelse fastställs genom biståndsbeslut. Insatsen ingår i maxtaxan.

Avgiften för korttidsboende uppgår till 1/30 av maxtaxan (maxtaxa/30 dagar) och debiteras per dygn. Avgiften justeras årligen med utgångspunkt från förändringen av avgiftstaket (maxtaxan).

Måltider under korttidsvistelsen debiteras enligt kommunens beslutade taxesystem för måltider i särskilt boende och ingår ej i maxtaxan.

Brukaren betalar avgift för korttidsvistelsen utifrån planerad vistelsetid och så länge rummet/lägenheten inte är tömd på privata ägodelar.

Vid akut vistelse/inskrivning vid sjukhus tas aldrig avgift ut för korttidsvistelseplatsen den första hela vård dagen som brukaren är på sjukhus.

Om platsen på korttidsboendet inte skall behållas skall anhöriga tömma rummet/lägenheten på privata ägodelar senast den första hela vård dagen som brukaren är på sjukhuset. Det är brukaren/anhöriga samt kommunens handläggare (sjuksköterska vid korttidsboendet, boendeförmedlare) som avgör om korttidsplatsen skall behållas eller inte. Beslut om detta skall fattas under första hela vård dagen.

Om rummet/lägenheten inte är tömt den första hela vård dagen utgår avgift för korttidsvistelseplatsen från och med den andra hela vård dagen på sjukhus och fram till och med den dag rummet/lägenheten är tömd på privata ägodelar.

Om brukaren vistas längre än tre månader på korttidsenhet uttages avgift för hyra för korttidsplatsen. Avgiften/hyran debiteras efter principen att den enskildes avgifter för bostad i särskilt boende per månad får uppgå till högst en tolfedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet (I det fall hyreslagen, Jordabalken (1970:994) 12 kap, inte är tillämplig på upplåtelsen) SoL 8 kap, 2 §:6 samt 8 kap, 5 §:2.

Summan omvandlas till dygnskostnad genom att dela summan på 30.

Avgifter för växelvård

Behov av växelvård fastställs genom biståndsbeslut. Insatsen ingår i maxtaxan.

Avgiften för växelvård uppgår till 1/30 av maxtaxan (maxtaxa/30 dagar) och debiteras per dygn. Avgiften justeras årligen med utgångspunkt från förändringen av avgiftstaket (maxtaxan).
Brukaren betalar avgift för växelvård utifrån planerad vistelsetid.

Måltider under växelvårdsvistelsen debiteras enligt kommunens beslutade taxesystem för måltider i ett särskilt boende och ingår ej i maxtaxan.

6.1.6 Avlösning

Vid behov av avlösning i hemmet krävs ett biståndsbeslut. Avgiften för avlösning i hemmet är avgiftsfritt upp till 10 timmar.

Avgiften för avlösning i hemmet är fastställd upp till 10 timmar/per månad som avgiftsfri, utöver denna tid till en kostnad likställd timkostnad för omvårdnadsinsats, det vill säga 12 procent av maxtaxan och ingår i maxtaxan.

6.1.7 Kontaktperson

Behov av kontaktperson enligt Socialtjänstlagen 4 kap. 1 § fastställs genom biståndsbeslut.

Avgiften för kontaktperson är fastställd upp till 10 timmar/per månad som avgiftsfri, utöver denna tid till en kostnad likställd timkostnad för omvårdnadsinsats, det vill säga 12 procent av maxtaxan och ingår i maxtaxan.

6.2 Avgifter särskilt boende

Behov av särskilt boende enligt Socialtjänstlagen 5 kap. 5 § Socialtjänstlagen fastställs genom biståndsbeslut.

Beslut om insats av särskilt boende är individuellt vilket också gäller för beslutet om avgift. Det innebär att make/maka och sammanboende betalar avgift var för sig även om de bor tillsammans i en lägenhet för särskilt boende, förutsatt att båda har beslut om särskilt boende. Medboende utan beslut om särskilt boende betalar sina egna egenavgifter.

6.2.1 Särskilt boende

Behov av särskilt boende enligt Socialtjänstlagen 4 kap. 1 § fastställs genom biståndsbeslut.

Omvårdnadsavgift debiteras utifrån avgiftsutrymme. Måltider debiteras enligt kommunens beslutade taxesystem för måltider och ingår ej i maxtaxan.

Avgiften för hygien och förbrukningsartiklar i särskilt boende motsvarar 50% av Konsumentverkets beräkningar för hygien- och förbrukningsartiklar. Kostnaden justeras årligen utifrån Konsumentverkets anvisningar. Avgiften ingår ej i maxtaxan.

I särskilda fall kan hyra faktureras av avgiftshandläggare. Det gäller för enskilda brukare som har insats på en köpt plats på ett externt boende. Avgiften/hyran debiteras efter principen att den enskildes avgifter för bostad i särskilt boende per månad får uppgå till högst en tolfedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet (I det fall hyreslagen, Jordabalken (1970:994) 12 kap, inte är tillämplig på upplåtelsen) SoL 8 kap, 2 §:6 samt 8 kap, 5 §:2.

Makar som är sammanboende i särskilt boende

Är makar medsökande har båda två bistånd för särskilt boende. Om en person är medboende har denna inte ett beslut om särskilt boende och får vid behov av stöd och hjälp av personal utifrån ett biståndsbeslut gällande hemtjänstinsatser. I det fall en medboende mister sin

biståndsberättigade partner hanteras ärendet av biståndshandläggare enligt gällande rutin för medboende.

6.2.2 Biståndsbedömt trygghetsboende

Behov av biståndsbedömt trygghetsboende enligt Socialtjänstlagen 4 kap. 1 § fastställs genom biståndsbeslut.

Den enskilde debiteras för stödinsatser enligt biståndsbeslut och debiteras enligt avgiftsregler för ordinärt boende.

Den enskilde debiteras för de måltider som intas i dagcentralens restaurang. Debitering sker enligt kommunens beslutade taxesystem och ingår ej i maxtaxan.

Makar som är sammanboende i trygghetsboende

Är makar medsökande har båda två bistånd för trygghetsboende. Om en person är medboende har denna inte ett beslut om trygghetsboende. I händelse av att den biståndsberättigade brukaren avlider eller flyttar till särskilt boende har både medsökande och medboende rätt att bo kvar i trygghetsboendet.

6.3 Avgifter för hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvård innefattar all sjukvård som bedrivs i hemmet av legitimerad personal, så som hjälp med mediciner, utprovning av hjälpmedel eller rehabilitering. Hälso- och sjukvård från kommunen ges till den som inte själv, eller med hjälp, kan ta sig till vårdinrättning. Kommunal hälso- och sjukvård utförs av sjuksköterska, fysioterapeut eller arbetsterapeut.

6.3.1 Avgifter för hälso- och sjukvård

För utfört hälso- och sjukvårdsuppdrag debiteras maximalt fyra besök per månad, oavsett antalet besök som görs utöver dessa. Ett besök debiteras med 8 % av maxtaxan. Om flera professioner av den legitimerade personalen gör ett gemensamt besök debiteras den enskilde endast en gång.

Vid delegerat uppdrag, från legitimerad personal till omvårdnadspersonal, tas ingen avgift ut för det specifika besöket, utan debiteras i form av timtaxa likt övrigt utförda insatser.

Avgifter för hälso- och sjukvård inkluderas i maxtaxa, tillsammans med övriga avgifter som tas ut för hjälp enligt Socialtjänstlagen.

De undantag som ej är avgiftsbelagda är nedanstående:

- Besök av legitimerad personal, där de följer med omvårdnadspersonal enbart i syftet att handleda.
- Besök av legitimerad personal, där syftet endast är att utfärda underlag till ansökan om bostadsbidrag.
- Besök av legitimerad personal, med syfte uppsökande verksamhet.
- Besök av legitimerad personal i samband med samordnad individuell plan (SIP).

Besök som leder till inläggning på sjukhus eller vidare till läkare är avgiftsbelagt i likhet med övriga besök.

6.3.2 Hälso- och sjukvård för personer med bistånd enligt LSS

Huvudregeln, för hälso- och sjukvård hos personer med bistånd enligt LSS, är att de hanteras likadant som hos övriga personer som har kommunal hälso- och sjukvårdsinsatser. Undantag från denna huvudregel är nedanstående, som ej är avgiftsbelagda.

- Om insatsen ingår som en aktivitet i daglig verksamhet
- Om insatsen är handledning till personal
- Medicinhantering och sondmatning i LSS särskilda boenden inklusive satellitlägenheter.

6.3.3 Hälso- och sjukvård för personer inom socialpsykiatri

Personer som ingår inom socialpsykiatriens upptagningsområde omfattas inte av ovanstående avgifter.

6.3.4 Hjälpmedel

Abonnemangskostnad debiteras per kalendermånad för hjälpmedel som förskrivs av legitimerad personal. Kostnaden för hjälpmedelsabonnemang motsvarar 3,7 % av maxtaxan.

Abonnemangsavgiften inryms i maxtaxan. Abonnemangskostnad debiteras från den dag då första hjälpmedlet lämnas ut och debiteras så länge den enskilde har ett eller flera förskrivna hjälpmedel.

Vad ingår i abonnemanget

Kommunens hemsjukvårdsavgift avser all bedömning (undantag vid behov bostadsanpassning), behandling och träning, instruktion samt utprovning och förskrivning av hjälpmedel. För det ordinationstillfälle som föregår en förskrivning av ett hjälpmedel debiteras den enskilde därför ett hälso- och sjukvårdsbesök.

Abonnemangsavgiften omfattar lånet av hjälpmedel samt vid behov anpassning av hjälpmedlet. Abonnemangsavgiften omfattar även uppföljningar enligt gällande rutiner, teknisk service/kontroller bedömda av förskrivaren samt reparationer och hämtning av vissa stora hjälpmedel.

Avgiftsbefrielse

Personer med insatser enligt LSS, personer som har insatser inom socialpsykiatri samt personer som bor på särskilt boende debiteras inte för hjälpmedelsabonnemang.

Knä- och höftpaket

Kävlinge kommun hyr ut ett knä- och höftpaket i samband med planerade operationer. Knä- och höftpaketet föregås inte av någon bedömning och hanteras därför separat. Knä- och höftpaketet är en hyreskostnad utan förskrivning av legitimerad personal. Den enskilde vänder sig till kommunens hjälpmedelsförråd för utlämning och återlämning. Kostnad för hyra av knä- och höftpaketet räknas fram genom att den motsvarar 7,5 % av maxtaxan och debiteras per kalendermånad. Avgiften omfattas **inte** av maxtaxan.

Tillfälligt lån av rullstol

Kävlinge kommun lånar ut en rullstol högst en vecka åt gången och avgiftsfritt. Den enskilde vänder sig till kommunens hjälpmedelsförråd för utlämning och återlämning. Vid försenad återlämning debiteras en förseningsavgift 100kr/dag fram till rullstol återlämnas. Förseningsavgiften kan aldrig överskrida restvärdet av rullstolen. Avgiften ingår ej i maxtaxan.

Hämtning av hjälpmedel

Hjälpmedel lämnas vanligtvis av den enskilde, eller annan person på uppdrag av den enskilde, till kommunens hjälpmedelsförråd. Hämtning av poolhjälpmedel hanteras av upphandlad entreprenör och debiteras inte. Med poolhjälpmedel avses gåbord, personlyft, lyftsele, madrass, manuell rullstol, mobil hygienstol, tyngdtäcken, elektriska sängryggstöd, vårdäng och överflyttningssplattform. Avgift avser enbart då hjälpmedel skall återlämnas inte vid utlämning av hjälpmedel och inte om ett hjälpmedel hämtas för att det ska ersättas av ett motsvarande, tex om ett hjälpmedel har gått sönder. I händelse av att hämtning av hjälpmedel önskas debiteras 14 % av maxtaxan.

Avgiften omfattas **inte** av maxtaxan.

Hämtningsavgift debiteras inte för personer boende på särskilt boende, personer som tillhör socialpsykiatri eller personer med pågående insats enligt LSS.

Ej återlämnade hjälpmedel

Om hjälpmedlet trots påminnelser inte återlämnas faktureras brukare rest värde på hjälpmedel eller en avgift som uppgår till minst 20% av anskaffningsvärdet. Avgiften ingår ej i maxtaxan.

Region Skåne

Region Skåne ansvarar för alla hjälpmedel till barn och ungdomar upp till 20 år. För personer över 20 år ansvarar Region Skåne dessutom för elektriska rullstolar, kommunikationshjälpmedel, vissa sittanpassningar, vridbara bilstolar samt hjälpmedel vid syn- och hörselnedsättningar.

6.4 Avgifter för måltider

Avgift för måltider omfattas **inte** av maxtaxan (högkostnadsskyddet). Se även kapitel 4.1.1 Höjning av minimibeloppet vid måltidsavgift.

6.4.1 Måltidsavgifter inom ordinärt och särskilt boende

Debitering sker enligt Omsorgsnämndens årliga justering av måltidsavgifter.

I särskilt boende och med fullkostabonnemang, som är en obligatorisk avgift när man bor i särskilt boende, ingår all form av näring som vårdtagaren kan ha behov av, det vill säga mat, sondmat och/eller näringsdrycker.

6.4.2 Näringsdrycker och sondmat

I ordinärt boende (inklusive trygghetsboende) ordineras näringsdrycker av sjuksköterska och debiteras som ett kosttillägg baserat på Region Skånes priser. Sondmat debiteras enl underlag från sjuksköterska dock max upp till avgiften för fullkostabonnemang.

6.4.3 Måltider inom LSS

Debitering sker enligt Omsorgsnämndens årliga justering av måltidsavgifter.

För LSS-boendena finns utifrån den enskildes behov, olika överenskommelser med brukare/legala företrädare för hur enheterna administrerar måltidskostnaderna.

7. DEBITERING

7.1 Debitering

Debitering av avgifter sker för alla boendeformer månadsvis i efterskott. Lägsta avgift som debiteras är 50 kr/månad.

Lägre belopp ackumuleras och debiteras när beloppet överstiger 50 kr/månad. Fakturorna skickas ut senast i mitten på månaden och förfaller den sista dagen i månaden.

Faktura och avgiftsbeslut kan skickas till annan mottagare om så önskas, exempel till anhörig eller god man. Detta meddelas till kommunens avgiftshandläggare.

Faktura kan betalas via autogiro. Blankett för autogiro fylls i av medborgare som därefter lämnas av avgiftshandläggare till Fakturasupport.

7.2 Ansvarsfördelningen mellan kommuner i fråga om stöd och hjälp

SoL 2 a kap. Om ansvarsfördelningen mellan kommuner i fråga om stöd och hjälp enligt denna lag.

Vistelsekommunens skyldighet att bistå bosättningskommunen

6 § När en enskild avser att vistas en kortare tid i en annan kommun än bosättningskommunen, och till följd av hög ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom behöver stöd och hjälp för detta, är vistelsekommunen skyldig att på begäran

1. bistå med den utredning som bosättningskommunen behöver för att kunna pröva den enskildes behov av stöd och hjälp,
2. verkställa bosättningskommunens beslut. *Lag (2011:328).*

7 § Om en bosättningskommun har begärt verkställighet enligt 6 § 2, ska bosättningskommunen ersätta vistelsekommunen för verkställighetskostnaderna. Ersättningen ska betalas enligt den ersättningsnivå som bosättningskommunen tillämpar för motsvarande insatser. *Lag (2011:328).*

Samma principer för ersättningen finns i LSS 16a§ och 16b§.

7.2.1 Kommuninvånare som tillfälligt vistas i annan kommun och har behov av stöd och hjälp

Enligt SoL 2a kap, 6 och 7 §§. Principerna ska gälla även för personer med LSS-insatser. Kontrollera detaljer i LSS-lagen om frågan uppstår.

Avser ersättning från Kävlinge kommun (bosättningskommun) till annan kommun (vistelsekommun).

Avgiftshandläggare fakturerar vårdtagare enligt befintliga rutiner/anvisningar.

Annan kommun (vistelsekommun) fakturerar Kävlinge kommun (bosättningskommun) enligt ersättningsnivåer som Kävlinge kommun bestämmer (*SoL 2a kap, 7§*), beräknat på ersättningsnivåer till egna utförare.

Faktura från vistelsekommunen går till handläggarenheten.

7.2.2 Besökare från andra kommuner som har behov av stöd och hjälp

Enligt SoL 2a kap, 6 och 7 §§. Principerna ska gälla även för personer med LSS-insatser. Kontrollera detaljer i LSS-lagen om frågan uppstår.

Avser ersättning från köpande kommun (bosättningskommun) till Kävlinge kommun (vistelsekommun).

Kävlinge fakturerar bosättningskommun. Faktureringen görs av avgiftshandläggare, enligt bosättningskommunens ersättningsnivåer till egna utförare (*SoL 2a kap, 7§*).

Ingen avgift tas ut från Kävlinge kommun av den enskilde. Bosättningskommunen debiterar den enskilde.

Det är bosättningskommunen som ansvarar för beslut om stöd och hjälp.

Beställaren i bosättningskommunen använder Kävlinges E-tjänst för beställning avseende hemtjänst, hemsjukvård och/eller hjälpmedel.

Avgiftshandläggare fakturerar utifrån meddelande från

- samordnaren på enheten avseende hemtjänst
- legitimerad personal på enheten avseende hemsjukvård
- förskrivare på enheten avseende hjälpmedel.

Hemsjukvård, omvårdnad, servicetjänster

Det är beställaren i bosättningskommunen som ska stå för samordning och kontakt med vistelsekommunens (Kävlinge kommuns) personal gällande hemtjänst/hemsjukvård/hjälpmedel, för att diskutera de praktiska detaljerna kring individens behov.

Trygghetstelefon

Trygghetstelefon installeras av vistelsekommunen (Kävlinge kommun) och behöver ej tas med från bosättningskommunen. Vid avslutad vistelse av installeras trygghetstelefonen. Uppsätlig skada på, eller förlust av larmutrustning ska ersättas av vårdtagaren.

Hjälpmedel

Den enskilde ska själv stå för kostnaden för hjälpmedel om de inte tar med sig de som finns i bosättningskommunen. Undantag om bosättningskommunen uttryckligen sagt att de betalar för hjälpmedel.

8. FRÅNVARO OCH REDUCERING AV AVGIFT

8.1 Frånvaroavdrag

8.1.1 Vid omvårdnadsavgift

Omvårdnadsavgift faktureras de vårdtagare som har insatser som är så omfattande att man kommer upp i maxtaxa (alternativt blir fakturerade utifrån sitt avgiftsutrymme, om detta är mindre än maxtaxan). I denna avgift, som är ett samlingsbegrepp, kan ingå hemtjänst, servicetjänster, trygghetstelefon och hemsjukvård. I särskilt boende faktureras alltid *omvårdnadsavgift*.

Vid frånvaro görs avdrag med 1/30 av månadsavgiften för hemvård per dag vid följande tillfällen:

- Vistelse på sjukvårdsinrättning – fr o m dagen efter inläggning t o m utskrivningsdagen.
- Om man senast en månad i förväg meddelar kommunen att man under en period av minst en vecka ej önskar utnyttja beviljad hemvård.
- Om någon som bor i särskilt boende, regelbundet vårdas hela dygn av anhörig i dennes hem.

8.1.2 Vid separat hemtjänstavgift, avgift för servicetjänster och/eller hemsjukvårdsavgift

Hemtjänstavgift, avgift för servicetjänster och hemsjukvårdsavgift faktureras de vårdtagare som har en mindre omfattning på sina insatser och inte kommer upp i maxtaxa.

Hemtjänstavgift upp till maxtaxa

Vid frånvaro görs avdrag med 1/30 av månadsavgiften för hemvård per dag.

Hemtjänstavgift för timtaxa

Om vårdtagaren inte har hemtjänst alla dagar i veckan/månaden så görs i stället en manuell kontroll med samordnaren för enheten, avseende hur många hemtjänstbesök som har utförts/ej utförts.

Avdrag görs vid följande tillfällen:

- Vistelse på sjukvårdsinrättning – fr o m dagen efter inläggning t o m utskrivningsdagen.
- Om man senast en månad i förväg meddelar kommunen att man under en period av minst en vecka ej önskar utnyttja beviljad hemvård.

Servicetjänster

Vid frånvaro betalar man inte någon avgift om man avbokat senast tre vardagar före planerad insats.

Hemsjukvård

Hemsjukvård debiteras per utfört besök vilket innebär att det inte rapporteras eller debiteras besök som inte utförs.

8.1.3 Trygghetstelefon

Den fasta avgiften för trygghetstelefon reduceras ej vid frånvaro.

8.1.4 Dödsfall

Vid dödsfall upphör omvårdnadsavgiften dagen efter dödsfallet.

8.1.5 Fullkostabonnemang

Sjukhusvistelse - Avdrag från och med dagen efter inläggning på sjukhus.

Dödsfall - Avdrag från och med dagen efter dödsfallet.

Annan frånvaro - Avdrag från och med dagen efter första frånvarodagen.

Om frånvaron är förannmäld – Avdrag från och med första frånvarodagen.

9. BOENDEKOSTNAD OCH DUBBEL BOSÄTTNING

9.1 Boendekostnad för beräkning av avgiftsutrymme

Om hyra betalas räknas den som boendekostnad. För villor och egna hus får beräkningar göras.

Enligt huvudregeln ska Pensionsmyndighetens regler för beräkning av bostadstillägg användas. I denna beräknas kostnader för värme, drift med mera enligt en schablon. Om vårdtagaren kan visa att värmekostnaderna eller någon annan kostnad är högre än vad som anges i denna schablon kan boendekostnaden hanteras genom en "individuell prövning".

www.pensionsmyndigheten.se

Personer som bor i hyres- eller bostadsrätt, som inte har bostadstillägg, måste meddela sin boendekostnad genom att skicka in en kopia på sin senaste hyresavi. Personer som bor i villa fyller i uppgifterna på blanketten "Uppgifter för beräkning av hemvårdsavgifter", alternativt via den digitala tjänsten "beräkning av avgift för vård och omsorg".

Om den enskilde:

- Bor i hyrd bostad är boendekostnaden lika med hyran inklusive värme. Följande kostnader får inte räknas med som boendekostnad: hushållsel, vård och omsorg, andra privata levnadskostnader.
- Bor i lägenhet med andel i bostadsrättsförening är den faktiska boendekostnaden lika med årsavgiften inklusive värme. Har den enskilde lån för bostadsrätten räknas 70 procent av räntekostnaden för lånet med i boendekostnaden.
- Bor i eget enfamiljshus räknas följande som boendekostnad:
 - 70 procent av räntekostnader för lån i fastigheten sedan eventuellt räntebidrag dragits av.
 - 70 procent av tomträttsavgäld (hyra för marken).
 - Fastighetsskatt.
 - Uppvärmning enligt Pensionsmyndighetens schablon.
 - Övriga driftskostnader enligt Pensionsmyndighetens schablon till exempel vatten, avlopp och renhållning.
- Bor i eget tvåfamiljshus räknas boendekostnaden på samma sätt som i enfamiljshus och därefter fördelas boendekostnaden på respektive lägenhet.
- Bor i andelshus eller egen flerfamiljsfastighet räknas boendekostnaden enligt Pensionsmyndighetens schablon. Boendekostnaden bestäms till det belopp som har fastställts som genomsnittskostnaden för det antal vuxna och barn som bor i fastigheten.
- Bor i eget småhus på lantbruksenhet räknas följande som boendekostnad (endast kostnader som rör bostadsfastigheten, bostadsbyggnad inklusive tomtmark får tas med):
 - 70 procent av räntekostnader på lån som rör bostadsfastigheten.
 - Fastighetsskatt.
 - Uppvärmning enligt Pensionsmyndighetens schablon.
 - Övriga driftskostnader enligt Pensionsmyndighetens schablon, till exempel vatten, avlopp och renhållning.
- Delar bostad med annan fördelas boendekostnaden lika mellan personerna i bostaden.

- Bor i fastighet med kallhyra beräknas kostnader för uppvärmning, vatten, avlopp och renhållning enligt Pensionsmyndighetens schablon.
- Bor i hyrd fastighet utan att betala hyra beräknas kostnaden för uppvärmning, vatten, avlopp och renhållning enligt Pensionsmyndighetens schablon.
- Bor i delad bostad med en annan vuxen person som har egen inkomst får den enskilde tillgodoräkna sig högst halva boendekostnaden.

I övrigt hänvisas till Pensionsmyndighetens föreskrifter om hur boendekostnad beräknas.

9.2 Jämkning (justering av minimibelopp) vid dubbla hyror

Om den som flyttar in i ett särskilt boende får betala dubbla hyror under uppsägningstiden/försäljningstiden för den gamla bostaden läggs kostnaderna för båda bostäderna in vid beräkning av omvårdnadsavgift. Hänsyn till dubbel boendekostnad tas under högst 3 månader vilket kan påverka avgiftsutrymmet.

10. HÄMTNING OCH BERÄKNING AV INKOMSTER

Uppgifter om innevarande års pensionsinkomster hämtas från Pensionsmyndigheten och Statens Pensionsverk avseende inkomstpension, premiepension, garantipension, tjänstepension med flera pensioner. Övriga inkomster tjänst/pension (AMF, Alecta, KPA med flera) hämtas från de inlämnade uppgifterna på inkomstunderlaget. Samma uppgifter hämtas, samt uppges för make/maka till vårdtagaren.

Uppgifter om innevarande års bostadstillägg och bostadsbidrag hämtas också via Pensionsmyndigheten.

Vid förändring av inkomster, bostadstillägg ska detta meddelas till avgiftshandläggaren så att avgiften blir rätt. Detta är vårdtagarens ansvar.

11. DEN ENSKILDES SKYLDIGHETER OCH KOMMUNENS KONTROLL

Den enskilde har en skyldighet att lämna uppgifter om inkomst till kommunen för att rätt avgift skall kunna beräknas. Likaså har den enskilde en skyldighet att lämna in nya uppgifter vid inkomstförändring eller ändring av boendekostnad. Avgiftshandläggare gör regelbundna kontroller genom att den enskildes uppgifter samkörs med uppgifter från Skattemyndigheten. Vid upptäckta avvikelser kontaktas uppgiftslämnaren och uppgiften kontrolleras.

Nyttillkomna ärenden debiteras alltid enligt maxtaxa. När blanketten "Uppgifter för beräkning av avgift för vård och omsorg" inkommer beräknas avgiften för den månad som uppgifterna inkommer.

Om den enskilde väljer att inte lämna in uppgifter till kommunen sker debitering enligt maxtaxa.

Omsorgsnämnden utför årligen egenkontroll av utvalda delegationsärenden. Intern kontroll utförs löpande inom utvalda områden.

Kommunen har en skyldighet att registrera och behandla personuppgifter med stöd av *Lagen för behandling av personuppgifter inom Socialtjänstlagen* och i enighet med GDPR (EU:s dataskyddsförordning).

12. ÖVERKLAGAN AV BESLUT

Beslut om avgift och avgiftsförändring samt beräkning av avgiftsunderlag, boendekostnad och förbehållsbelopp är överklagningsbara. I beslut om avgift skall besvärshänvisning bifogas. Avgifter som inte ingår i maxtaxan är ej överklagningsbara.

DEL 2 - STÖD TILL FUNKTIONSHINDRADE

13. LSS

13.1 Rätten att ta ut avgifter

Insatser enligt LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) är i princip avgiftsfria. De undantag som finns läggs fast i 18–20§§ LSS och i 5-6§§ förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Insatser enligt LSS är avgiftsfria. Dock får det i anslutning till en insats tas ut skäliga avgifter för bostad, kost, fritidsaktiviteter samt kulturella avgifter. Avgifterna får inte överstiga kommunens självkostnader och kommunen skall se till att den enskilde får behålla tillräckliga medel för sina personliga behov.

Av vem får avgift tas ut?

1. Kommunen får ta ut avgift av den som har hel allmän ålderspension, hel sjukersättning, hel aktivitetsersättning eller som har annan inkomst av motsvarande storlek. Annan inkomst av motsvarande storlek är arbetsinkomst, sjukpenning och kapitalinkomster. Det kan också vara en kombination av olika slags inkomster som sammantaget är av den storlek som ovan angetts (19 § LSS).
2. Kommunen får ta ut en ersättning av föräldrar till barn under 18 år när deras barn får vård i ett annat hem än det egna med stöd av LSS.

Enligt 20 § LSS, är föräldrar skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader för omvårdnaden när deras barn under 18 år vårdas i ett annat hem än det egna. Med begreppet *ett annat hem än det egna* jämställs exempelvis familjehem, bostad med särskild service för barn och ungdomar, korttidshem samt stödfamilj och kontaktfamilj.

Förbehåll av tillräckliga medel

Den enskilde ska genom LSS-insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor (7 § LSS). Hänsyn måste tas till att det ska finnas tillräckliga medel för den enskildes personliga livsuppehälle och behov som mat, kläder, dagliga resor, fritidssysselsättning, tandvård och läkarvård (19 § LSS). Vid bedömningen av den enskildes personliga behov ska även beaktas kostnader på grund av funktionshindret som inte täcks på annat sätt. (6 § förordning (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade).

På anmodan av den enskilde, tas hänsyn till personens betalningsförmåga som då ställs i relation, dels till det nationellt framtagna minimibeloppet för levnadsomkostnader, dels till Konsumentverkets beräkningar av skäliga kostnader. LSS innehåller i övrigt inga bestämmelser om jämkning eller eftergift av avgifter.

Bostadstillägg och bostadsbidrag kan utbetalas efter sedvanlig prövning av Försäkringskassan.

13.2 Bostad med särskild service för barn och ungdomar, familjehem, 0–18 år

(Barn och ungdomsboende, familjehem eller elevhemsboende vid skolgång i annan kommun)

För barn och ungdomar som upp till och med 18 års ålder bor i bostad med särskild service för barn och ungdomar eller familjehem enligt 9 § 8 p LSS, beräknas ersättningen till kommunen utifrån föräldrarnas ersättningskyldighet och reglerna i 6 kap. 2–4 §§ socialtjänstförordningen (2001:937).

Föräldrars ersättning till kommunen ska, enligt 6 kap. 2 § socialtjänstförordningen, beräknas på samma sätt som om det gällde att bestämma återbetalningsskyldighet för var och en av dem, enligt lagen (1996:1 030) om underhållsstöd.

Bestämmelsen innebär att kommunen ska göra individuella beräkningar och skälighetsbedömningar av respektive förälders betalningsförmåga. För var och en av föräldrarna ska fastställas ett belopp som de ska betala till kommunen. Beräkningen utgår från respektive förälders inkomst och antalet barn de är försörjningskyldiga för. Beräkningen kan därför leda till att föräldrarna ska betala olika belopp.

Det belopp som var och en av föräldrarna ska bidra med per månad får dock inte överstiga vad som för varje beräkningstillfälle motsvarar högsta underhållsstödsbeloppet.

Vårdnadshavare behåller barnbidraget och svarar för sitt barns kläder, fritidsaktiviteter och fickpengar. Resor till och från bostad med särskild service för barn och ungdom betalas av omsorgstagaren/vårdnadshavaren medan resor mellan boende och skola betalas av sektor Omsorg.

13.3 Bostad med särskild service för ungdomar

(Barn och ungdomsboende, familjehem eller elevhemsboende vid skolgång i annan kommun)

Avgift får inte tas ut av en ungdom som är mellan 18–19 år i väntan på aktivitetsersättning, vilken kan erhållas fr o m juli det år ungdomen fyller 19 år. Föräldrar är underhållsskyldiga upp till 18 år såvida inte ungdomen går på gymnasiet då föräldrarna är underhållsskyldiga upp till 21 år. Om ungdomen ej går på gymnasiet och saknar aktivitetsersättning får alltså inte avgift tas ut mellan 18–19 år. Någon avgift kan då inte heller tas ut av föräldrarna med stöd av 20 § LSS eftersom den unge är över 18 år.

För ungdomar i särgymnasium på annan ort, där ungdomen under beslutsperioden åker hem under helger, studiedagar och lov, tas ersättning ut för 9 månader och avgiftsfria månader är juni, juli och augusti. Om ungdomen har ett 7-dagarsboende och åker hem mer sporadiskt tas ersättning ut för 12 månader.

Av ungdomar som fyllt 19 år och har egna inkomster (exempelvis aktivitets- eller sjukersättning eller annan inkomst) och bor i familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar enligt 9 § 8 p LSS, tar kommunen ut en avgift för boende och kost på samma sätt som för vuxna, se kapitel 13.4.

13.4 Bostad med särskild service för vuxna

Hyra för bostad inom LSS uttages. Prissättning för hyra åligger fastighetsägare och utgår från hyresrättsliga principer, marknadshyror, och justeras på samma vis som hyror i ordinärt boende. Personer som bor i bostad med särskild service rekommenderas att söka bostadstillägg hos Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten.

Det finns boenden som kommunen köper plats av, som hyrs ut till den enskilde genom andrahandskontrakt. Kostnad för hyran framkommer av det avtal kommunen skriver med boendet.

I de fall det inte är ett hyresförhållande (Jordabalken [1970:994] 12 kap) jämföras boendekostnaden med kommunens avgift för boende i särskilt boende enligt SoL (Socialtjänstlagen) 8 kap, 2 §:6 samt 8 kap, 5 §:2. Avgift för hyra per månad får uppgå till högst en tolfedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet. Detta kan exempelvis bli aktuellt i ärenden med enskilda brukare som har insats på en köpt plats på ett externt boende.

Den enskilde debiteras för kost.

13.5 Förbrukningsartiklar

Den enskilde köper själv in förbrukningsartiklar för det egna hushållet. För boenden med gemensamma måltider står boendet för inköp av förbrukningsartiklar som är nödvändiga för tillagning. Ingen avgift tas ut för gemensamma förbrukningsartiklar.

13.6 Måltider

Avgift debiteras för måltider inom LSS-verksamheter, se vidare i kapitel 6.4.

13.7 Korttidsvistelse

Med korttidsvistelse avses vistelse utanför det egna hemmet i korttidshem, stödfamilj eller på läger. Begreppet innefattar även korttidstillsyn för skolpliktiga ungdomar.

Korttidsvistelse på korttidshem eller stödfamilj

Enbart kostnad för eventuella måltider, resor och aktiviteter debiteras.

Korttidstillsyn

Insatsen kan vara aktuell för skolpliktiga barn som har rätt till insatser enligt LSS. Vid korttidstillsyn i form av fritidsverksamhet för barn som fyllt 12 år debiteras avgift för måltider.

Lägervistelse

Lägervistelse är en form av insatsen korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt 9 § 6 p LSS. För barn och ungdomar under 18 år samt vuxna som är på lägervistelse, tar kommunen ut en avgift som beräknas för varje enskilt läger eftersom lägerarrangemangen ser olika ut med bland annat resor och externa aktiviteter.

Avgift tas ut per dygn och omfattar kost samt eventuella resor och entrébiljetter för externa aktiviteter. Avgiften beräknas utifrån kostnadsuppgifter (avseende kost, eventuella resor och entrébiljetter) från varje lägerarrangör.

13.8 Insatser enligt Socialtjänstlagen

Finns behov av service och omvårdnad enligt Socialtjänstlagen såsom hemtjänst eller trygghetstelefon debiteras detta enligt regler för omvårdnadsavgift, se kapitel 6.1

13.9 Hälso- och sjukvård

Avgift för insatser enligt Hälso- och sjukvårdslagen debiteras, se vidare i kapitel 6.3.

13.10 Aktiviteter

Den enskilde står själv för kostnader för aktiviteter och kulturella evenemang. Omsorgsnämnden står för kostnad för eventuell personal som behövs för att genomföra aktiviteten.

13.11 Resor

Utifrån princip i LSS-lagstiftningen om att främja lika levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet bör man i första hand använda kollektivtrafiken eller på annat sätt självständigt ta sig till sin dagverksamhet. Vid behov av stöd med transport hänvisas till ansökan om färdtjänst/arbetsresor.